

RELIGIONISTICKÝ FILMOVÝ KLUB

Každé liché pondělí v místnosti 217 od 19:15 (ve zkouškovém období od 18:30)

Program pro ZS 2010/11

15. 11. **The Wicker Man**, režie Robin Hardy, Velká Británie, 1973 (100 min.)

REPRÍZA

Kultovní pohanský thriller, jehož znalost by měla být pro každého religionistu samozřejmostí. Upjatý křesťanský policejní inspektor Howie se vydá na skotský ostrov Summerisle pátrat po zmizelé holčičce. Ostrov je však obýván pohany praktikujícími staré rituály, a pátrání proto brzy vezme nečekaný spád.

29. 11. **My Son the Fanatic**, režie Udayan Prasad, Velká Británie, 1997 (87 min.)

Realistický portrét mezigeneračního konfliktu v rodině muslimských přistěhovalců z Pákistánu v malém britském městě skvěle ukazuje, proč druhá generace muslimských přistěhovalců tíhne k islámskému fundamentalismu.

13. 12. **Hosté Večeře Páně** (Nattvardsgästerna), režie Ingmar Bergman, Švédsko, 1962 (81 min.)

KLASIKA

Existenciální drama s otevřeným koncem o ztrátě smyslu života a prožívání skrytosti Boha. Zdánlivě veskrze depresivní analýza totálního rozpadu iluzí a komunikace. Možná však nakonec právě v přijetí Božího mlčení spočívá nejčistší jádro náboženské víry?

3. 1. **Devil's Playground**, režie Lucy Walker, USA, 2002 (77 min.)

V rámci zvláštního přechodového rituálu zvaného *rumspringa* („running around“) mohou teenageři z řad amišů opustit svou komunitu a poznat nevázaný život běžných Američanů. Teprve na základě této zkušenosti učiní své rozhodnutí, zda se moderní civilizace jednou provždy zřeknou, nebo ji přijmou za cenu ztráty své víry a doživotního zpřetrhání pout se všemi příbuznými.

DOKUMENT

17. 1. **Jdi, žij a někým se staň** (Va Vis Et Deviens), režie Radu Mihaileanu, Francie – Belgie – Izrael – Itálie, 2005 (140 min)

Černí etiopští Falašové se tradičně pokládali za Židy, začlenit se mezi bílé Izraelce však pro ně nebylo nijak snadné – a což teprv, když se jeden z nich za Falaše pouze vydává. Rumunsko-francouzský režisér nabízí pozoruhodnou analýzu vykořeněnosti a problému s kulturní a náboženskou identitou. Lze přesně rozhodnout, kdo je a není Žid?

31. 1. **Balada o Narajamě** (Narayama-buši kó), režie Šohej Imamura, Japonsko, 1983 (130 min)

V chudé horské vesničce z 19. století je zvykem, že po dovršení 70 let je každý starý člověk odnesen na horu Narajama, aby tam zemřel coby živá oběť bohu hory. Staré Orin je 69 let, a ač je stále zdravá a silná, pokládala by za potupné svůj odchod odkládat. Nejprve se však musí postarat o své syny a domácnost. Teprve pak bude moci nejstaršího syna přinutit, aby ji na zádech odnesl tam, kde se bělají kosti předků.

7. 2. **Antarmahal: Views of the Inner Chamber**, režie Rituparno Ghosh, Bengálsko, 2005 (118 min.)

Rodinné drama z konce 19. století, v němž svátek Durgapúdža za zdmi bengálského feudálního panství pomáhá uvést do pohybu smyslounou hru vášní neodvratně směřující k tragickému konci.

RELIGIONISTICKÝ FILMOVÝ KLUB

15. 11., 19:15, místnost 217

REPRÍZA

THE WICKER MAN

Režie Robin Hardy, Velká Británie, 1973 (100 min.)

Kultovní pohanský thriller (a zčásti i muzikál), jehož znalost by měla být pro každého religionistu samozřejmostí. Upjatý křesťanský policejní inspektor Howie se vydá na skotský ostrov Summerisle pátrat po zmizelé holčičce. Ostrov je však obýván pohany praktikujícími staré rituály, a pátrání proto brzy vezme nečekaný spád.

Film Robina Hardyho souhrou nešťastných náhod nebyl nikdy uveden do běžné distribuce a promítal se jen okrajově jako „B-movie“ v silně zkrácené verzi (84 min.). Přesto si brzy získal kultovní status, který byl obtížnou dostupností jedinečně posílen. Teprve díky DVD verzi z roku 2002 byl film zpřístupněn širší veřejnosti ve zrestaurované stominutové verzi.

Při přípravě filmu přečetli režisér i scénárista všech 12 svazků Frazerovy *Zlaté ratolesti*, a právě na působivých myticko-rituálních vzorcích z této knihy se celý film pokusili postavit. Zároveň se však dokázali vyhnout zjednodušujícím frazerovským interpretacím a dokázali vytvořit film, který je mnohoznačný a myšlenkově i emocionálně provokující.

RELIGIONISTICKÝ FILMOVÝ KLUB

29. 11., místnost 217, 19:15.

MY SON THE FANATIC

Režie Udayan Prasad, Velká Británie, 1997 (87 min.)

Realistický portrét mezigeneračního konfliktu v rodině muslimských přistěhovalců z Pákistánu v malém britském městě skvěle ukazuje, proč druhá generace muslimských přistěhovalců tíhne k islámskému fundamentalismu.

Neambiciózní sekulární muslim Parvez se po celých 25 let svého života v Británii žíví jako taxikář. Své naděje vkládá do pohledného a inteligentního syna Farida, jenž se má oženit s Angličankou z dobré rodiny. Farid však mezi sebou a anglickým prostředím cítí příliš velkou propast a k Parvezově hrůze se stane radikálním islamistou. Parvez sám se mezitím čím dál více sblíží s mladou prostitutkou Bettinou.

Britsko-indickému režisérovi se podařilo podat komplexní pohled, který se vyhýbá jednoduchým závěrům. Tolerantní Parvez je na první pohled sympatičtější postava než jeho syn, je to však looser, který je ostatním k smíchu, tíhne k alkoholu, stále více se zaplétá do prostředí prostituce a nakonec nedokáže zabránit rozpadu své rodiny. Právě díky tomu se však stává skutečnou lidskou bytostí.

13. 12., 19:15, místnost 217

HOSTÉ VEČEŘE PÁNĚ (NATTVARDSGÄSTERNA)

Režie Ingmar Bergman, Švédsko, 1962 (81 min.)

Farář Tomas Ericsson slouží bohoslužbu v malém venkovském kostele, ač je nachlazený a prochází krizí víry. Pomoci se mu snaží jeho přítelkyně Marta, která mu jako útěchu za ztrátu Boha nabízí lidskou lásku. Tomas se však její lásce zoufale brání, neboť je pro něj příliš přízemní a realistická. Podvědomě touží zajít ve své ztrátě kontaktu s lidmi i s Bohem až na nejkrajnější mez – jako Kristus sám.

Existenciální drama s otevřeným koncem o ztrátě smyslu života a prožívání skrytosti Boha. Zdánlivě veskrze depresivní analýza totálního rozpadu iluzí a komunikace. Možná však nakonec právě v přijetí Božího mlčení spočívá nejčistší jádro náboženské víry?

Film je dokonalou ukázkou Bergmanova filmového mistrovství (ne náhodou jej režisér pokládal za jediné své dílo, s nímž byl opravdu spokojen): je naprosto koncentrovaný, minimalisticky precizní, s každým detailem na správném místě, to vše doprovázeno brilantními hereckými výkony.

RELIGIONISTICKÝ FILMOVÝ KLUB

3. 1., místnost 217, 19:15.

DOKUMENT

DEVIL'S PLAYGROUND

Režie Lucy Walker, USA, 2002 (77 min.)

Snímek je portrétem několika mladých lidí, kteří *rumpspringou* procházejí a ve víru divokých večírků plných alkoholu, drog a předmanželského sexu se snaží najít své místo ve světě. Statisticky se do své komunity nakonec vrátí 90 % mladistvých amišů. Jak je ovšem na sledovaných případech patrné, jejich rozhodování není nijak snadné.

V rámci zvláštního přechodového rituálu zvaného *rumpspringa* („running around“) mohou teenageři z řad amišů opustit svou komunitu a poznat nevázaný život běžných Američanů. Teprve na základě této zkušenosti učiní své rozhodnutí, zda se moderní civilizace jednou provždy zřeknou, nebo ji přijmou za cenu ztráty své víry a doživotního zpřetrhání pout se všemi příbuznými.

Režisérka se převážně zdržuje vlastního komentáře a nechává promlouvat především filmované teenagery. Díky tomu nechává řadu zásadních otázek nezodpovězených, zároveň však nabízí nehodnotící pohled, který dobře zprostředkovává dilemata mladých amišů, aniž by k nim zaujímal jakékoli jednoznačné stanovisko.

RELIGIONISTICKÝ FILMOVÝ KLUB

17. 1., 18:30, místnost 217

JDI, ŽIJ A NĚKÝM SE STAŇ (VA VIS ET DEVIENS)

Režie Radu Mihaileanu, Francie – Belgie – Izrael – Itálie, 2005 (140 min)

Černí etiopští Falašové se tradičně pokládali za Židy, začlenit se mezi bílé Izraelce však pro ně nebylo nijak snadné – a což teprve, když se jeden z nich za Falaše pouze vydává... Rumunsko-francouzský režisér nabízí pozoruhodnou analýzu vykořeněnosti a problému s kulturní a náboženskou identitou. Lze přesně rozhodnout, kdo je a není Žid?

Devítiletého etiopského chlapce vydává jeho křesťanská matka za Žida a propašuje ho do záchranného transportu, který pro Falaše v roce 1984 organizoval Izrael (operace Mojžíš). Pod novým jménem se Šlomo obtížně aklimatizuje v odlišném kulturním i náboženském prostředí. Je adoptován do harmonické rodiny, přesto však dál trpí komplexem z utajení pravého původu.

Šlomo se usilovně snaží chovat jako Žid, na všech stranách naráží na silné nábožensko-kulturní bariéry, jež mu jeho dilema nijak neusnadňují. Dokáže je univerzální lidská souměřitelnost překlenout? Lze zapřít svůj původ a změnit svou kulturní identitu? Je možné se v takovéto situaci vyhnout životu ve lži a v odcizení?

RELIGIONISTICKÝ FILMOVÝ KLUB

31. 1., 18:30, místnost 217

BALADA O NARAJAMĚ (NARAYAMA-BUŠI KÓ)

Režie Šohej Imamura, Japonsko, 1983 (130 min)

V chudé horské vesničce z 19. století je zvykem, že po dovršení 70 let je každý starý člověk odnesen na horu Narajama, aby tam zemřel coby živá oběť bohu hory. Staré Orin je 69 let, a ač je stále zdravá a silná, pokládala by za potupné svůj odchod odkládat. Nejprve se však musí postarat o své syny a domácnost. Teprve pak bude moci nejstaršího syna přinutit, aby ji na zádech odnesl tam, kde se běljí kosti předků.

Film je v mnoha ohledech drsnou podívanou. Ve svém neustálém boji o přežití se vesničané často chovají krutě a zvířecky, což režisér podtrhuje paralelními záběry z říše přírody, jež se zde s lidským světem ve svém prozaickém střídání krásy a násilí znepokojivě prolíná. Právě na tomto syrovém přírodním pozadí však může o to lépe nastolit otázku, v čem spočívá pravá podstata lidství.

Jakkoli barbarsky může tradice umírání na Narajamě na první pohled působit, režisérovi se daří v něm odhalit bytostně humanistický rozměr a ukázat oběť jako nejzákladnější akt, jenž činí člověka člověkem. Orin nad přírodní nutností zániku vítězí tím, že svou smrt svobodně přijímá. Nelítostný sebevražedný rituál se tak v jejím podání stává důstojným příkladem schopnosti obětovat se pro druhé, jež zakládá lidskou kulturu.

RELIGIONISTICKÝ FILMOVÝ KLUB

7. 2., místnost 217, 18:30.

ANTARMAHAL: VIEWS OF THE INNER CHAMBER

Režie Rituparno Ghosh, Bengálsko, 2005 (118 min.)

Rodinné drama z konce 19. století, v němž svátek Durgapúdža za zdmí bengálského feudálního panství pomáhá uvést do pohybu smyslnou hru vášní neodvratně směřující k tragickému konci.

Hlavním bodem Durgapúdžy je výroba hliněného sousoší, v němž Durga v kruhu svých věrných zabíjí démona Mahišu. Stavba sousoší (které je na závěr svátku zničeno vhozením do řeky) je nesena soupeřivým duchem: každá komunita se svým výtvořem snaží zastínit všechny ostatní, a zvýšit si tak svou prestiž. Takový je i hlavní cíl zamíndára (feudálního pána) Bhubanešwara Chowdhuryho. Loni byl pokořen svým sousedem, letos však chystá odvetu: tvář bohyně vymodeluje do podoby královny Viktorie, nejmocnější ženy světa. Ničivá bohyně Durga má však se zamíndárem jiné plány...

Uvnitř domu se zatím rozehrává rodinné drama plné emocí. Zamíndár je neplodný, odmítá si to však přiznat, a proto si po neúspěšných pokusech se svou první ženou přivede druhou manželku. Ani s ní nedokáže zplodit potomka a v zoufalství hledá pomoc u bráhmanů a jejich védských rituálů. Kartami však nečekaně zamíchá mladý hindský sochař, který byl letos najat na stavbu sousoší.